

τεροι εἶτε ὡς συγγράφαντες εἶτε ὡς διδάξαντες καὶ ἄλλοι ἐν ὑψηλοῖς ἀξιώμασι διαπρέψαντες ὑπῆρξαν οἱ ἐξῆς: **α')** κατὰ μὲν τὴν **ΙΓ'** ἑκατονταετηρίδα ἀπὸ Χριστοῦ ⁽¹⁾: **Γαβριήλ ὁ Σεβήρος**, ὁ ἐν Ἐνετίᾳ τὴν ἐκκλησίαν τῶν ἀνατολικῶν ποιμάνας, μέτοχος ἰκανῆς παιδείας, ὡς τὰ παρ' αὐτοῦ ἐκδοθέντα συνταγμάτια ἐμφαίνουσι· **Μελέτιος ὁ Πηγαῖς** ὁ τῶν Ἀλεξανδρέων πατριαρχικὸν θρόνον καλλύνας, ὅστις διὰ τὴν εὐρυτάτην αὐτοῦ παιδείαν ἐκτῆσατο φήμην εὐρωπαϊκὴν· καὶ **Μάξιμος ὁ Μαργούνιος**, **Κυθήρων ἐπίσκοπος**, δεινὸς περὶ τὰ θεολογικὰ καὶ τὸν Ἑλληνα λόγον ἐπιτηδεύσας κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν κρείττωνων ἀρχαίων συγγραφέων. **β')** κατὰ δὲ τὴν **ΙΖ'** ἑκατονταετηρίδα: **Κύριλλος ὁ Λούκαρις** πατριαρχεύσας ἐν Κωνσταντινουπόλει, παιδείας μὲν οὐκ ἄγευστος ἀνὴρ, παρασχὼν δὲ καθ' ἑαυτοῦ ὑπόνοιαν αἰρετικῆς φρενοβλαβείας· **Μελέτιος**

ἠεπιδεικτιῶμεν, ἀλλ' ὡς ἐκ πλουτούντων ἤδη πενόμενοι, τοῖς περιληφθεῖσιν ἠεπαγαλλόμεθα ἅμα μὲν τῆς πάλαι ἀφθονίας τὴν μνήμην φέροντες, ἅμα δὲ ἠκατὴ τὴν πρώτην ἐπανελεύσεσθαι οὐκ ἀπελπίζοντες εὐκτηρίαν, εἴποτε τοῖς ἠκαθ' ἡμᾶς εὐμενῶς ἠ Πρόνοια ἐπιβλέψειεν».

(1) Εἶναι σημειώσεως ἄξιον ὅτι (ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν τοῦ **Μαρτίνου Κρουσίου** συγγραμμάτων: *Turco-Graecia libri octo καὶ Germano-Gracciae libri sex. Basileae 1584*) καὶ κατὰ τὸν αἰῶνα ἔτι τοῦτον διετηρήθη σύνδεσμός τις, πιθανῶς ὑπ' αὐτῶν τῶν προλαβόντων φυγάδων Ἑλλήνων προσκληθεῖς, μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἰταλίας καὶ μάλιστα μετὰ τῶν Γερμανῶν πεπαιδευμένων, ὅσων τοῦ **Φιλίππου Μεζάγγθονος**, τοῦ **Μαρτίνου Κρουσίου** καὶ ἄλλων ἐν Ἐιδελβέργῃ καὶ **Τυβίγγῃ**. Ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς τελευταίας ταύτης πόλεως εὐρίσκονται τινὲς Ἑλληνες μαθητεύοντες. Ἐν δὲ τῇ Ἐνετίᾳ μνημονεύονται ἰδρύματα ἑλληνικά, διατελοῦντα εἰς ἀδιάκοπον πρὸς τὴν δούλην Ἑλλάδα συκοινωνίαν, καὶ ἐνταῦθα συνήθως οἱ σωζόμενοι πεπαιδευμένοι Ἑλληνες ἐξέδιδον διὰ τοῦ τύπου τὰ συγγράμματά των. Παρόμοιοι δὲ σύνδεσμοι μετὰ τῶν ἐν **Σικελίᾳ**, **Καλαβρίᾳ** καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἰταλίας εὐρισκομένων κατὰ τὸν **ΙΓ'** αἰῶνα πολυαρίθμων Ἑλλήνων ὑφίσταντο, ὡς φαίνεται, πολὺν ἔτι χρόνον, καὶ προεκάλλουν τὴν εἰς τὰ Ἰταλικά Πανεπιστήμια φοίτησιν τινῶν ἐξ αὐτῶν.

